

KollektivtrafikstabenPeter Wretman, 054-701 11 00
peter.wretman@regionvarmland.seSamtliga kommuner i Värmland
Landstinget i Värmland

Framtida organisering och finansiering av kollektivtrafiken i Värmland - Förslag om ansvar för kollektivtrafiken och genomförande av skatteväxling

Landstinget beslutade den 29 augusti 2017 om bildandet av en regionkommun from 1 januari 2019 genom en sammanslagning av Landstinget i Värmland och kommunalförbundet Region Värmland.

Efter samråd och remiss rörande kollektivtrafikens framtida organisering och finansiering föreligger nu ett slutligt förslag till organisering av den regionala kollektivtrafikmyndigheten i Värmland. Förslaget innebär att regionkommunen blir ensamt ansvarig för kollektivtrafiken och därmed regional kollektivtrafikmyndighet i Värmland, samt att skatteväxling genomförs med mellankommunal utjämning under 5 år och att utjämningen upphör år 6.

Regionkommunen förbinder sig svara för finansiering av myndigheten och den regionala kollektivtrafiken på den nivå som anges i gällande Regionalt trafikförsörjningsprogram för Värmland 2017-2021.

Förslagets innebörd beskrivs närmare i bifogat huvuddokument "Överenskommelse om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län" som ersätter hittillsvarande "Avtal om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län". Till överenskommelsen finns två bilagor: Avtal om övergång av avtal och Principer för tillköp.

En regionkommun som ensamt ansvarig för kollektivtrafiken, med beskattningsrätt, fullt ansvar och beslutsmandat över ägarfrågor, trafikfrågor och finansiering, skapar förutsättningar för en enkel, effektiv och tydlig styrning efter de politiska målen. Politiska beslut om kollektivtrafiken kan hanteras tillsammans med andra regionala utvecklingsfrågor. Kollektivtrafik får då en effektiv koppling till regional utveckling och övrig

Region Värmland - kommunalförbund**Postadress**
Box 1022
651 15 KARLSTAD**Besöksadress**
Lagergrens gata 2**Telefon** 054-701 10 00 vx
Fax 054-701 10 01
E-post kansliet@regionvarmland.se
Webbplats www.regionvarmland.se**Orgnr** 222000-1362
Bankgiro 5344-2984
PlusGiro 437 33 98-9

samhällsplanering och kan samordnas med andra utvecklingsprocesser på lokal och regional nivå.

En överföring av ansvaret till regionkommunen – det ekonomiska och politiska ansvaret – innebär att motsvarande ekonomiska resurser behöver överföras mellan kommunerna i länet och landstinget (regionkommunen), genom en skatteväxling. Skatteväxlingsnivån ska motsvara kostnaden för den överförda verksamheten Regionkommunens skattesats höjs med samma procentsats som kommunernas sänks. Utgångspunkten är att resultatet av en växling ska vara neutral för den genomsnittlige invånaren i länet. En skatteväxling bygger på en frivillig överenskommelse och samtliga parter måste vara överens.

Skatteväxling föreslås genomföras på senaste kända utfall, 2016 års utfall, och omfatta allmän regional kollektivtrafik (linjetrafik tåg och buss, kommunala tillköp av trafik och subventionerade resor samt tätortstrafik). För att mildra effekterna av skatteväxlingen föreslås en mellankommunal utjämning på 5 år med start 2019. Principen föreslås vara att första året kompenseras med 100 %, andra året 80 %, tredje året 60 %, fjärde året 40 % och femte året 20 %, det sjätte året upphör den mellankommunala utjämningen. Närmare beskrivning av skatteväxling på 2016 års utfall redovisas i bifogat PM Skatteväxling av kollektivtrafik på 2016 års utfall.

För att förändringen ska kunna genomföras krävs att fullmäktigeförsamlingarna i samtliga kommuner och landstinget fattar likalydande beslut i ärendet. Med hänsyn till tidsförhållanden för den fortsatta beredningen behöver beslut i ärendet fattas i fullmäktigeförsamling senast 30 mars 2018.

Överenskommelsen om ansvar med tillhörande bilagor är avsett att beskriva hela ärendet med organisation, partsförhållanden, ansvarsfördelning etc. och beslutas i ett ”paket” som parterna därmed antar.

Av formella skäl bör dessutom vissa delar beslutas explicit. Det gäller de delar där det krävs beslut av varje medlem eller som berör landstinget/kommunen som part.

Förbundsordningen för Region Värmland måste revideras med anledning av förslaget. Revideringen beslutas i särskild ordning inom ramen för bildandet av regionkommunen.

En enhetlig organisation för kollektivtrafiken bedöms skapa förutsättningar för att kunna bedriva en effektiv och utvecklande verksamhet både ur ett resenärsperspektiv som ur perspektivet att främja den regionala utvecklingen. Förändringen bedöms ge bättre förutsättningar för att tillvarata möjligheterna till samordning av samhällsbetalda transporter och kollektivtrafikens olika trafiksystem för förbättrad resurseffektivitet.

En förutsättning för utveckling av en attraktiv och effektiv kollektivtrafik är en fungerande samverkan mellan kollektivtrafikplanering och kommunernas lokala samhällsplanering. Inför bildandet av den enhetliga organisationen för kollektivtrafiken är det därför nödvändigt att regionkommunen i dialog med kommunerna utarbetar överenskommelse om samverkansformer. Överenskommelse om former för samverkan och samråd rörande kollektivtrafikens utveckling utarbetas inom ramen för bildande av regionkommun. I detta arbete ska särskilt beaktas formerna för samverkan med kommuner som har tätortstrafik.

En särskild överenskommelse för tätortstrafik ska därför utarbetas som stärker samordningen mellan kollektivtrafikens utformning och kommunens stads- och samhällsplanering. Överenskommelsen bör i erforderlig omfattning kunna tillgodose kommunernas inflytande och påverkan i utformning och finansiering av trafiken samt den nära samverkan och samordning som kan erfordras i den operativa verksamheten med respektive kommuns samhällsplaneringsfunktion. Överenskommelsen bör finnas klar inför bildandet av den enhetliga organisationen för kollektivtrafiken.

Inriktningen är att den nya organisationen ska kunna träda i kraft den 1 januari 2019. Erforderliga beslut i frågor som kräver ställningstagande innan regionkommunen formellt har påbörjat sin verksamhet som regional kollektivtrafikmyndighet förutsätts ske inom ramen för bildande av regionkommun.

Besluten i varje medlems fullmäktigeförsamling ska vara likalydande enligt följande:

”Fullmäktige föreslås besluta

att godkänna att regionkommunen från den 1 januari 2019 blir ensam ansvarig för regional kollektivtrafik och regional kollektivtrafikmyndighet;

att XX kommun/Landstinget i Värmland begär tillsammans med landstinget och övriga kommuner i Värmlands län hos regeringen att den länsvisa skattesatsen för landstinget respektive kommunerna enligt 2 och 3 §§ förordningen (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning, från den 1 januari 2019 höjs med 0,48 procentenheter för regionkommunen och sänks med 0,48 procentenheter för kommunerna;

att godkänna att föreslagen skatteväxling sker på 2016 års utfall;

att godkänna en mellankommunal utjämning under 5 år;

att godkänna ny överenskommelse om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län med bilagor;

att upphäva hittillsvarande avtal om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län med bilagor;

att godkänna att regionkommunen blir ensam ägare till Värmlandstrafik AB from 1 januari 2019 och därmed förvärvar aktierna i Värmlandstrafik AB.”

Besluten redovisas efter respektive fullmäktigeförsamlings beslut senast 30 mars 2018 till:

Region Värmland
Box 1022
651 15 KARLSTAD

REGION VÄRMLAND

Lars Christensen
Regiondirektör

Peter Wretman
Kollektivtrafikchef

Bilagor

- Överenskommelse om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Värmlands län
- Avtal om övergång av avtal
- Principer för tillköp.